

вкорінені у юридичних, до певної міри «праволюдських», стандартах етичних цінностей, що не завжди є прийнятними для певних суспільств (наприклад, евтаназія, дозвіл одностатевих шлюбів та реалізації права осіб, що перебувають у них, на репродуктивне відтворення шляхом застосування допоміжних репродуктивних технологій). Іншим ризиком є юридична фіксація етичних принципів, що, навпаки, є цілком прийнятними для суспільства, проте супроводжується вихолощуванням їхнього змісту. Яскравим прикладом є запроваджена в Україні форма інформованої згоди як форма обов'язкової медичної документації, яка насправді нездатна захистити права учасників відповідних правовідносин.

Ще однією тенденцією є необхідність забезпечення захисту прав людини, які за певних обставин можуть входити у протиріччя між собою. Це особливо відчутно в біоінформаційну добу, яка одночасно несе в собі і нові можливості захисту прав людини, зокрема права на здоров'я, і нові загрози щодо захисту, скажімо, права на приватне життя (наприклад, у зв'язку з певними кроками щодо інформатизації системи охорони здоров'я).

Відповіді, які право покликане надавати на виклики сучасності, беззаперечно, мають ґрунтуватися на принципах біоетики з урахуванням глобального контексту та національних моральних цінностей.

PRT2/3 ІНФОРМОВАНА ЗГОДА ЯК ДЕКЛАРАТИВНЕ ПРАВО ПАЦІЄНТА В УКРАЇНІ

З.С. Черненко

Національний університет «Києво-Могиллянська академія», Київ, Україна

Біоетика одним зі своїх принципів, які фактично зробили її новим активним рухом реформ у відносинах в системі охорони здоров'я, визнає інформовану згоду як основоположну засаду. Нажаль в чинному законодавстві України законодавець закріпив норми, які досить наближено нагадують суть даного поняття. А отже, реформування чи осучаснення відносин в охороні здоров'я поки залишається в планах.

Перш за все норми Цивільного кодексу України відокремлюють єдиний інститут згоди на дві складові – згоду та відмову. Тобто існування двох окремих статей в згаданому законодавчому акті свідчить, що коло осіб які можуть скористатися правом виражати згоду є одне (з 14 років), а коло осіб які можуть скористатися правом відмовитися від надання допомоги –

інше (повнолітні дієздатні особи).

Ще однією нормою, що нівелює законодавче регулювання є розмежування статей які регулюють право на інформацію та прав на згоду. Знову ж таки коло осіб які мають право на інформацію є значно вужчим ніж право виражати згоду.

Окремого аналізу потребує нормативний документ центрального органу виконавчої влади в системі охорони здоров'я. Даний документ не визначає порядку інформування, що фактично означає можливість анулювання кожної згоди наданої пацієнтом. В такі ситуації власне медичні працівники залишаються в ситуації потенційного конфлікту.

Проаналізовані документи є свідченням того, що в Україні сучасна біотична засада інформованої згоди залишається на декларативному рівні.

PRT2/4 БІОЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ЕЙТАНАЗІЇ В УКРАЇНІ

Я.О. Триньова

*Національна академія прокуратури України,
Київ, Україна*

Згідно Концепції державної політики в галузі біоетики в Україні, надзвичайно важливим завданням біоетики є чітке формулювання сучасних біоетичних принципів, оскільки необхідність їх виконання не викликає сумнівів у наукової спільноти. На виконання цього завдання нами було розроблено систему цих принципів. За їх допомогою стає можливим з'ясувати яким чином можливо забезпечити суспільство від «небезпечного знання», отриманого внаслідок науково-технічного прогресу. Зазначене забезпечення відбувається за допомогою вже наявних чи потенційних заходів державно-правового реагування. Так за допомогою розроблених нами біоетичних засад спробуємо довести «біоетичність» легалізації ейтаназії в Україні. Отже до біоетичних засад ми відносимо принцип екоцентризму, принцип альтруїзму, принцип транспарентності, принцип раціоналізму, принцип рівноваги, принцип обмежень, принцип безпеки життєдіяльності та принцип реалізму. Наведені принципи можуть застосовуватись як окремо так і доповнюючи одне одного. Обґрунтовуючи необхідність легалізації ейтаназії, звернемося до принципу альтруїзму. Згідно цього принципу в основі існування людства, природи лежить всеохоплююча любов: до життя, до природи, до іншої людини. Ця любов містить в собі емоцію співчуття. Проте співчуття не пусте, а таке, що знаходить